

sten alle Manufakturvarer, Sukker, ikke at tale om hele Brændevinsflatten. Det er altsammen Afgifter, som hvile gjennemgaaende paa den fattige Del af Befolkningen. Vi have det Særst, at vi endnu have bestaaende hele den bekjendte Krigsskattold, efter at for længe siden Betingelserne for den ere bortfaldne. Jeg indrømmer forøvrigt, at en fuldstændig eller ligefrem Ophævelse af Krigsskattolden ikke vilde være den rette Vej at gaa frem paa, idet man derved vilde komme til ogsaa at ophæve Tolden paa Vin, men for adskillige af Positionerne er der ingen Tvivl om, at det vedblivende er en urigtig og en uretferdig Maade at beskaffe paa. Konklusionen heraf er efter min Mening to Ting, dels at man maa komme til en Nedsettelse for en meget væsentlig Del af disse Afgifter, dels at man maa komme til en anden Anvendelse af Statens Indtægter end hidtil. Jeg kan nemlig ikke gaa med til den Betragtning, som iøvrigt tidligere idetmindste oftere har været gjort gjældende, at naar Skatterne være for store, naar der var Skatter, som fyldte Statskassen mere end nødvendig for Afholdelsen af de nødvendige Udgifter, burde disse Skatter affattes, thi selv om disse Skatter hvile paa den usormuende Del af Befolkningen, er det tvivlsomt, om det er en rigtig Politisk Strag at gaa til en gennemgribende Afstæffelse af Skatterne, eller om man ikke, forinden man gjør det, bør tage under Overveelse, hvorvidt der ikke er adskillige Opgaver, som det er Statens Pligt at paatage sig, og som den hidtil har ladet ligge særlig ligeoverfor den Del af Befolkningen, og som man kunde og maasse rigtigt burde bruge en Del af disse Skatter til. Jeg veed nok, at man kan sige, at disse Opgaver kunne jo ogsaa tilfredsstilles ved at paalægge andre Skatter, der ramme en anden Del af Befolkningen, der har bedre Skatteevne; men dels kan det ikke negtes, at det maasse kan forsvares, at en Del af Skatten, naar den skal anvendes i videre Omfang til Løsning af saadanne sociale Opgaver, som jeg her tænker paa, bør udredes ialtfald tilbørlig af Arbejderne selv f. Ex. gennem Brændevinsflatten, dels er det ikke saaledes at finde nye Skatter eller paa en anden Maade skaffe disse Indtægter tilveie, og jeg siger derfor, at man ikke bør stille dette ubetinget op, at saasnart en Skat er for stor til Forbrugen, saa skal den affattes, o: kan man finde andre Maader at anvende Pengene paa, hvorigennem de, der yde Skatten, faae et Vederlag for den Skat, de have ydet, kan det være ikke blot lige saa retfærdigt, men ogsaa økonomisk maasse ligesaa rigtigt. Jeg tror ialtfald ikke, at den Sætning holder Stik, at Pengene altid ere mest frugtbringende i Skatteyderens Lomme. Der er Tilfælde, hvor det vistnok kan forsvares, at Staten selv opkræver Skatten og bruger den til Vedkommendes Fordel, altsaa som Formynder, og det er navnlig Tilfældet med Hensyn til de Op-

gaver, som man kalder sociale Opgaver. Jeg tænker her nærmest paa Brændevinsflatten. Spørgsmaal skal jeg ikke holde paa nogen Maade paa dette Spørgsmaal. — Det er i to Retninger, man burde gaa, naar Budgettet viser en Status, som det nuværende Budget, og man maatte under disse Omstændigheder vente, at Regeringen paa den ene Side havde gjort Skridt til at indskrænke, nedsette Skatterne, og navnlig da paa de Punkter, hvor man kan sige sig selv, at Skatterne særlig ramme uretferdigt og ubilligt, og hvor ingen Skatteevne findes, og paa de Punkter, hvor Skatterne ere ligefrem til Skade for Omsætningen eller hele den økonomiske Udvikling, og at den paa den anden Side samtidigt havde gjort sig det klart, om der ikke var nye Opgaver at tage fat paa, hvor til den burde og kunde benytte endel af de Overskud, som den har, og som maasse vanskeligt kan fjernes uden ved at aflasse Skatter, som det af andre Grunde maa anses for rigtigt at beholde. Som saadanne Nedsettelser har nu været nævnet fra forskjellige Sider Statteafgiften, Tolden, som det ærede Medlem nævnte, der talte sidst (Scharling). Jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa, da jeg fuldkommen kan slutte mig til, hvad der er fremkommet fra de ærede Medlemmer, der have ført Ordet for en saadan Revision af vore Toldafgifter og Skibsafgifter. Hvad derimod de Opgaver angaar, som Regeringen efter min Mening burde have taget fat paa og benyttet det store Overskud til, skal jeg først og fremmest nævne vort offentlige Fattigvæsen. Det er utvivlsomt, at det offentlige Fattigvæsen her er i en meget utilfredsstillende Tilstand, at der ikke gjøres nogensomhelst Forskjel paa hæderlige eller værdige og uærdige Fattige, som man har kaldt det, o: paa Folk, som virkelig vilde arbejde sig frem, og Folk, som ikke ville det (Modsigelse). Nei, det sker ikke, ialfald sker det paa en saadan Maade, at det er fuldstændigt utilfredsstillende. Det, der bør gjøres i saa Henseende, naar det virkelig skal have nogen Betydning, kan ikke ske uden ved en langt større Anvendelse af Statsmidlerne og ved en langt mere gjennemgaaende Sondring af de 2 Klasser af Fattige, end den, der nu finder Sted. Jeg veed nok, at i forskjellige Kommuner bringes skarpe Midler til Anvendelse mod de saakaldte „Dovne“, men det, som det først og fremmest kommer an paa, er, at Staten gjør sig det klart, at det offentlige Fattigvæsen ikke alene er en Kommunesag, men ogsaa en Statsag. Saa længe det offentlige Fattigvæsen skal ligge ubelukkende hos Kommunerne, bliver Fattigvæsen enten ikke tilfredsstillende besørget, idet Kommunerne ikke kunne afse de store Summer, som kræves, naar det skal blive en virkelig Fattighjælp i Overensstemmelse med den i Grundloven lovede Fattighjælp, eller ogsaa vil det føre til en saadan Overbeholdelse af forskellige Kommuner Budgetter, at det vil være værre end nu. Det er